

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 130/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen laadukkaan saattohoidon ja palliatii- visen hoidon turvaavasta lakimuutoksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaa /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 130/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä elämän loppuvaiheen hyvää hoitoa selvittäneen asiantuntijaryhmän esityksen toimesta,

onko hallitus valmistelemassa ja aikeissa tuoda eduskunnan käsittelyyn lainsäätömuutokset, joilla turvataan yhdenvertainen saattohoito ja palliatii-
visen hoito ja

mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä koulutuksen kehittämiseksi, jotta palliatii-
visen hoidon ja saattohoidon sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaaminen on riittävällä tasolla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen sote-ministeriryhmä keskusteli elämän loppuvaiheen hoitoa selvittäneen asiantuntijaryhmän loppuraportissa kuvatuista ehdotuksista marraskuussa 2021 ja totesi, että elämän loppuvaiheen hoitoa selvittäneen asiantuntijaryhmän ehdottamia toimenpiteitä palliatii-
visen hoidon ja saattohoidon kehittämiseksi sekä potilaan itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi tul-
laan erikseen arvioimaan sosiaali- ja terveysministeriössä tarkemmin määrittävässä aikataulussa. Sote-ministeriryhmä linjasi, että ensimmäisenä arvioitaviksi tulevat potilaan hoitotahdon vah-
vistamista koskevat lainsäädäntötarpeet sekä palliatii-
visen keskusten toiminnan laajentaminen.

Elämän loppuvaiheen asiantuntijaryhmä esitti yksimielisenä näkemyksensä, että palliatii-
visen hoidon ja saattohoidon kehittämistä tulee jatkaa ja saatavuutta sekä osaamista lisätä. Ryh-
män loppuraportissa todetaan, että ryhmän näkemyksen mukaan pelkät suositukset eivät riitä,
vaan elämän loppuvaiheen laadukkaan hoidon varmistamiseksi tarvitaan myös muutoksia lain-
säädäntöön. Ryhmä ehdottaa muutoksia potilaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin
(785/1992, potilaslaki), terveydenhuoltolakiin (1326/2010) ja sairausvakuutuslakiin (1224/2004).
Edellä mainitut ehdotukset muutoksiksi lainsäädäntöön ovat parhaillaan arvioitavana sosiaali- ja
terveysministeriössä. Arvio valmistuu kevään 2022 aikana. Sosiaali- ja terveysministeriö on esi-
tellyt sairausvakuutuslakia koskevaa ehdotusta ja siihen liittyvää kustannusarviota helmikuussa
2022 työmarkkinaosapuolille ensimmäisten näkemysten saamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö on toteuttanut viime vuonna valtionavustushaun palliatiivisen hoidon palvelujen tuottamista ja laadun parantamista koskevaan ohjelmaan, jonka puitteissa alueellisiin palliatiivisen hoidon kehittämishankkeisiin on varattu noin 5,6 miljoonaa euroa. Kullakin erityisvastuualueella toteutetaan seuraavat ohjelmaan kuuluvat kehittämishankkeet: kotisairaala-toiminnan palliatiivisen osaamisen kehittäminen, palliatiivisen hoidon keskusten perustaminen sairaanhoitopiireihin, asumispalvelujen ja kotihoidon henkilökunnan palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osaamisen kehittäminen, lasten ja nuorten palliatiivisen hoidon kehittäminen, ja digitaalisten palliatiivisten palvelujen kehittäminen. Ammattilaisten palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osaamista vahvistetaan, ja systemaattinen palliatiivisen hoidon jatkokoulutus järjestetään. Erityisvastuualueet tekevät hankkeen aikana tiivistä yhteistyötä ja tavoitteena ovat valtakunnallisesti yhtenevät käytännöt. Hankkeen on edistettävä hankkeen tuotosten integroitumista osaksi toimintoja siten, että saavutettuja uusia toimintoja ja toimintamalleja voidaan jatkaa myös hankkeen päätyttyä. Sosiaali- ja terveysministeriö tulee seuraamaan ohjelman puitteissa toteutettavaa palliatiivisten keskusten perustamista ja arvioimaan mahdollisesti tarvittavia lisätoimenpiteitä.

Elämän loppuvaiheen asiantuntijatyöryhmän ja sen alatyöryhmien toimesta kehitettiin ns. saattohoitopassi, joka on THL:n verkkokurssina toteutettava perustason koulutus elämän loppuvaiheen hoitoon liittyvistä asiakokonaisuuksista. Sosiaali- ja terveysministeriön saaman tiedon mukaan maaliskuuhun 2022 mennessä todistuksia saattohoitopassin suorittamisesta on annettu yli 11 000.

Helsingissä 7.4.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén